

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2025, sp. zn. 25 Cdo 2087/2024, ECLI:CZ:NS:2025:25.CDO.2087.2024.1

Číslo: 48/2026

Právní věta:

Výkon práva na pobyt rodiče s hospitalizovaným dítětem ve smyslu § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů, váže zákon na splnění určitých omezujících podmínek („pokud to umožňuje vybavení zdravotnického zařízení nebo nebude narušeno poskytování zdravotních služeb anebo takový pobyt není na základě jiného právního předpisu vyloučen“). Je tak konkretizován požadavek posouzení střetu dvou ústavním pořádkem garantovaných práv, jež je třeba posoudit na základě testu proporcionality se zřetelem na individuální okolnosti konkrétního případu. S přihlédnutím k požadavkům ochrany zdraví nezletilého pacienta a umožnění řádné zdravotní péče o něj a všechny ostatní dětské pacienty, vyloučení rizika úrazu zdravotnického personálu i samotného rodiče a zachování požárních a hygienických předpisů mohou tyto požadavky ve svém souhrnu představující realizaci ústavního práva na ochranu zdraví převážet nad právem na soukromý a rodinný život rodiče a dítěte a na péči rodiče o dítě.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 17.09.2025

Spisová značka: 25 Cdo 2087/2024

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Nemajetková újma (o. z.), Ochrana osobnosti, Právo na soukromý a rodinný život, Rodičovská odpovědnost (o. z.), Zadostiučinění (satisfakce), Zdravotnictví

Předpisy: čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod

čl. 31 Listiny základních práv a svobod

čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv

§ 2636 o. z.

§ 28 odst. 3 písm. e) zákona č. 372/2011 Sb.

§ 2910 o. z.

§ 2951 odst. 2 o. z.

§ 2956 o. z.

§ 45 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.

§ 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb.

§ 81 o. z.

§ 82 odst. 1 o. z.

§ 858 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobkyně a) proti výroku rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 11. 2023, sp. zn. 95 Co 104/2023, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2023, sp. zn. 13 C 125/2020, ve výroku I o zamítnutí žaloby žalobkyně a) o zaplacení 60 000 Kč s příslušenstvím, jinak dovolání žalobců odmítl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 22. 2. 2023, č. j. 13 C 125/2020–491, výrokem I zamítl žalobu žalobkyně a/ (dále jen „žalobkyně“) na zaplacení náhrady nemajetkové újmy v částce 60 000 Kč s příslušenstvím, výrokem II zamítl žalobu žalobce b/ (dále jen „žalobce“) na zaplacení náhrady nemajetkové újmy v částce 40 000 Kč s příslušenstvím, výrokem III zamítl návrhy žalobců na uložení povinnosti žalované zaslat žalobcům a na svých internetových stránkách zveřejnit omluvu v žalobou konkretizovaném znění, výrokem IV zamítl návrh žalobkyně na písemnou omluvu žalované v konkrétním znění a výroky V a VI rozhodl o náhradě nákladů řízení. Okresní soud vzal za prokázané, že žalobce byl hospitalizován dne 23. 3. 2018 (tedy 36 dní po porodu) na jednotce intenzivní a resuscitační péče (dále jen „JIRP“) ve zdravotnickém zařízení žalované z důvodu mimořádně závažného zdravotního stavu (zápal plic). Kvalita zdravotní péče nebyla v řízení zpochybňována. Žalobkyně se domáhala dne 24. 3. 2018 v čase od 18:00 hodin do 21:00 hodin možnosti přespát na JIRP buď přímo u lůžka žalobce, či v jeho bezprostřední blízkosti, avšak nebylo jí to umožněno, neboť JIRP žalované není svým vybavením uzpůsobena k přespávání jiných osob než pacientů a porušovalo by to požární, hygienické i vnitřní předpisy žalované. Po právní stránce soud uzavřel, že žalovaná neporušila žádnou právní povinnost, neboť § 28 odst. 3 písm. e) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“), podmiňuje výkon práva na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce souladem s jinými právními předpisy a vnitřním řádem zařízení a nenaruší-li to poskytování zdravotních služeb. Odkázal i na § 45 odst. 1 citovaného zákona, podle něhož je poskytovatel zdravotních služeb povinen zajistit poskytování zdravotních služeb na náležité úrovni. Jelikož bylo prokázáno, že JIRP žalované neumožňuje přespání jiných osob než pacientů, a současně bylo žalobkyni umožněno být v bdělém kontaktu s nezletilým žalobcem, nebylo jí jen umožněno tam přespát, nebyla porušena právní povinnost a žaloba na náhradu nemajetkové újmy nemůže být úspěšná. Prvostupňový soud neshledal důvodným ani nárok na náhradu nemajetkové újmy, jež měla být způsobena zásahem do osobnostních práv žalobkyně jednáním lékaře žalované, neboť toto jednání nepovažoval za neetické.

2. Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 7. 11. 2023, č. j. 95 Co 104/2023-545, výrokem I odmítl odvolání žalobce do výroků I a IV rozsudku okresního soudu; výrokem II odmítl odvolání žalobkyně do výroku II rozsudku; výrokem III a) potvrdil rozsudek okresního soudu ve výrocích I až IV, výrokem III b) a c) změnil rozsudek v nákladových výrocích V a VI jen potud, že nepřiznal žalované a vedlejší účastníci náhradu nákladů řízení vůči žalobci, jinak jej potvrdil; a výroky IV a V rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovým stavem zjištěným soudem prvního stupně a doplnil dokazování nahrávkou konfliktu žalobkyně a P. L., aktivistky a zakladatelky spolku A. vyhledávající spory s nemocničními zařízeními z důvodu ochrany práv pacientů, s MUDr. Adamem Ciprou, kterou pořídila právě P. L. Souhlasil především se závěrem, že oddělení JIRP dětské kliniky žalované neumožňuje pobyt zákonných zástupců nezletilých pacientů přímo na pokoji přes noc, zařízení nemá pokoj pro doprovod a prostorové uspořádání pokojů

neumožňuje umístění lůžka či obdobné alternativy, uložení na zem nebylo možné ani na chodbě oddělení s ohledem na hygienické, bezpečnostní, požární a další předpisy, jež zajišťují řádné poskytování zdravotní péče na náležité odborné úrovni. Odvolací soud zdůraznil, že ani právo nezletilých pacientů na nepřetržitou přítomnost rodičů není absolutní a nelze je zaměňovat s právem na nepřetržitý pobyt rodičů, jelikož ti nejsou pacienti a není jim poskytována zdravotní péče. Přenocování rodičů pacientů lze umožnit pouze v případě, že pro to poskytovatel zdravotních služeb má vhodné podmínky, tedy vyhrazený pokoj pro děti a jejich průvodce, rozkládací křeslo na standardním pokoji či pokoji výlučně určeném pro průvodce dětí. Jelikož oddělení JIRP žalované takové prostory nemělo a z bezpečnostních, hygienických i provozních důvodů nemohlo umožnit žalobkyni přenocovat přímo na oddělení a nocleh na ubytovně pro zaměstnance žalobkyně odmítla, nemohla žalovaná porušit její právo na nepřetržitou přítomnost u nezletilého pacienta. Současně odvolací soud poukázal na to, že žalobkyně se souhlasem s hospitalizací podepsala i prohlášení, že byla seznámena s domácím řádem oddělení, podle něhož není oddělení vybaveno pro přenocování rodičů, a že o tom byla i výslovně poučena právníčkou žalované předchozího dne. Právní závěr o povinnosti vyvažovat jednotlivá práva pacientů i zdravotníků opřel odvolací soud i o judikaturu Ústavního soudu, přičemž zvažoval i další alternativu přítomnosti žalobkyně u lůžka žalobce na židli v bdělém stavu, kterou však žalobkyně nebyla schopná vzhledem ke svému psychickému a fyzickému stavu objektivně dodržet. Ani v postupu lékařů žalované neshledal zásah do osobnostních práv žalobkyně, na přivolání Policie ČR se lékař žalované shodl se žalobkyní a P. L. a přivolaná hlídka následně přispěla ke zklidnění situace a nalezení řešení. Žalobkyně se nakonec uložila ke spánku na chodbě oddělení a požádala sestry, aby ji nebudily na noční kojení až do 5 hodin ráno. Délka trvání zásahu v rozmezí přibližně 3 hodin nebyla nepřiměřená a byla nezbytná pro dodržení dalších povinností žalované pro poskytování řádné zdravotní péče nejen žalobci, ale i dalším pacientům na JIRP. Nad rámec uvedeného odvolací soud konstatoval, že i v případě prokázání tvrzeného zásahu do práv žalobců by v daném případě postačovala morální satisfakce v podobě omluvy, avšak znění formulované žalobci není přiměřené a účinné, neboť s ohledem na posuzovaný skutkový stav znění omluvy neodpovídá ani popisu žalobního tvrzení, není v něm vylíčeno konkrétní jednání, jímž mělo být zasaženo do práv žalobců. Ve vztahu k nároku na omluvu žalované žalobkyni odvolací soud shodně se soudem prvního stupně neshledal v jednání MUDr. Cipry protiprávní zásah, neboť ze zvukové nahrávky vyplynulo, že MUDr. Cipra jednal v emocích a lidsky pochopitelně, adekvátně situaci a jednání samotné žalobkyně, nikoli hrubě či vulgárně, a nedopustil se tedy ani neetického, ani nekorektního jednání, když spíše chránil zájem nezletilého žalobce na zlepšení jeho zdravotního stavu a zájem ostatních pacientů na řádném poskytování zdravotní péče.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

3. Proti rozsudku odvolacího soudu podali žalobci dovolání do výroků III - V, neboť mají za to, že rozhodnutí odvolacího soudu závisí na řešení následujících právních otázek: 1) otázky nejlepšího zájmu dítěte, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od rozhodovací praxe dovolacího soudu, 2) otázky posouzení proporcionality zásahu do práv žalobců založené na hypotetické situaci, která dosud nebyla dovolacím soudem řešena, a 3) otázky přiznání náhrady nákladů řízení právnické osobě zřízené územně samosprávným celkem, jež také dosud nebyla řešena dovolacím soudem. Dovolatelé citovali judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva ohledně nejlepšího zájmu dítěte, kterou odvolací soud podle jejich názoru nezohlednil, neboť se věnoval pouze zásahu do práv žalobkyně, nikoli nezletilého žalobce. Dále mají dovolatelé za to, že odvolací soud nesprávně posoudil proporcionality zásahu do jejich práv, když uzavřel, že dovolatelka a/ (dále též jen „dovolatelka“) nebyla schopna zůstat sedět na židli v bdělém stavu u dovolatele b/ (dále též jen „dovolatel“), což byla hypotetická možnost, která nemůže odůvodnit proporcionality zásahu. Zásah by v daném případě mohl být shledán jako proporcionální pouze tehdy, pokud by bylo prokázáno, že dovolatelka skutečně nezůstala vzhůru anebo že svou přítomností narušovala poskytování zdravotních služeb. K

náhradě nákladů řízení pak dovolatelé uvedli, že nesprávné právní posouzení odvolacího soudu spočívá v přiznání práva na náhradu nákladů řízení žalované, jež je zřízena územně samosprávným celkem, který dle ustálené judikatury dovolacího soudu nemá právo na náhradu nákladů advokátního zastoupení, a tedy by ani jím zřízené organizace neměly mít právo na náhradu nákladů zastoupení advokátem. Navrhli proto, aby dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu změnil tak, že dovolatelům v plném rozsahu vyhově, případně napadený rozsudek zruší a zruší i rozhodnutí okresního soudu a věc vrátí k dalšímu řízení soudu prvního stupně.

III.

Přípustnost dovolání

4. Žalovaná ve vyjádření k dovolání uvedla, že je považuje za neopodstatněné, nepřipustné a ve své podstatě fakticky směřující k přezkumu skutkových závěrů, který dovolacímu soudu nepřísluší. Žalobci přitom v podstatné míře pouze opakují argumentaci, kterou uplatnili již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolání, a neformulují žádnou právní otázku, která by mohla založit přípustnost dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. Navrhuje tedy, aby dovolací soud dovolání odmítl jako nepřipustné, avšak následně věcně vypořádává i jednotlivé námitky.

5. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, účastníky řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupenými advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř.

6. Předmětem odvolacího řízení byly nároky na náhradu nemajetkové újmy dovolatelky ve výši 60 000 Kč, dovolatele ve výši 40 000 Kč a na omluvu dovolatelům společně za porušení jejich práva na nepřetržitý kontakt a omluvu dovolatelce za neetické a hrubé jednání zaměstnanců žalované.

7. Podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (ve znění účinném od 30. 9. 2017) dovolání podle § 237 není přípustné proti rozsudkům a usnesením vydaným v řízeních, jejichž předmětem bylo v době vydání rozhodnutí obsahujícího napadený výrok peněžité plnění nepřevyšující 50 000 Kč, včetně řízení o výkon rozhodnutí a exekučního řízení, ledaže jde o vztahy ze spotřebitelských smluv a o pracovněprávní vztahy; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží.

8. V řízení, jehož předmětem je částka skládající se z několika samostatných nároků, odvíjejících se od odlišného skutkového základu a týkajících se účastníků majících v řízení postavení samostatných společníků, má rozhodnutí o každém z nich charakter samostatného výroku a přípustnost dovolání je třeba zkoumat samostatně, a to bez ohledu na to, že tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a že o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2003, sp. zn. [32 Odo 747/2002](#), a ze dne 30. 10. 2013, sp. zn. [30 Cdo 3238/2013](#), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2012, sp. zn. [25 Cdo 2974/2010](#)). Tyto judikatorní závěry jsou použitelné i po změně formulace ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. provedené s účinností od 30. 9. 2017 zákonem č. 296/2017 Sb. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. [25 Cdo 1791/2018](#)).

9. Byl-li odvolacím soudem potvrzen rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ohledně náhrady nemajetkové újmy dovolatele ve výši 40 000 Kč (k příslušenství se při posouzení přípustnosti dovolání z hlediska peněžního limitu podle § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. nepřihlíží), nepřesahuje tento nárok 50 000 Kč, proto je dovolání v tomto rozsahu nepřipustné. Nejde přitom o dílčí nárok, jenž by vycházel ze skutkového základu společného i nároku, který zákonný peněžní limit přesahuje, ve smyslu rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. [31 Cdo 1178/2023](#), uveřejněného pod číslem 74/2024 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní (dále jen „Sb. rozh. obč.“).

10. Proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání dle výslovné zákonné úpravy přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.]. Třetí dovolateli předestřená otázka tedy přípustnost dovolání nezakládá.

11. Z povahy dovolání jakožto opravného prostředku vyplývá, že k jeho podání je oprávněn pouze ten účastník řízení, jemuž nebylo rozhodnutím odvolacího soudu vyhověno, popřípadě jemuž byla tímto rozhodnutím způsobena újma na jeho právech odstranitelná zrušením nebo změnou rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. [2 Cdon 953/96](#), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 2. 2001, sp. zn. [29 Cdo 2357/2000](#), důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2004, sp. zn. [30 Cdo 493/2004](#), uveřejněného pod číslem 84/2005 Sb. rozh. obč., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. [28 Cdo 1071/2010](#)). Dovolatel proto není oprávněn podat dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen výrok rozsudku soudu prvního stupně, kterým byla zamítnuta žaloba dovolatelky na uložení povinnosti žalované omluvit se dovolatelce, neboť v této části není dovolatel rozhodnutím na svých právech nikterak dotčen.

12. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

13. Přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že jsou splněna kritéria přípustnosti dovolání obsažená v tomto ustanovení. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže odvolací soud dospěje k závěru, že kritéria přípustnosti dovolání uvedená v ustanovení § 237 o. s. ř. skutečně splněna jsou.

14. Skutečnost, že v dovolání vymezenou otázku odvolací soud řešil a že jeho rozhodnutí na jejím řešení závisí (pro napadené rozhodnutí bylo určující), je jedním z předpokladů přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2013, sen. zn. [29 NSČR 53/2013](#), nebo ze dne 28. 1. 2022, sp. zn. [24 Cdo 1710/2020](#)).

15. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění, jejichž správnost nepodléhá dovolacímu přezkumu (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) a které v podstatě nejsou mezi účastníky řízení sporné.

16. Spočívá-li rozhodnutí odvolacího soudu na posouzení více právních otázek, z nichž každé samo o sobě vede samostatně k výsledku dosaženému rozhodnutím odvolacího soudu, není dovolání ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné, jestliže řešení některé z těchto otázek nebylo dovoláním zpochybněno nebo jestliže některá z těchto otázek nesplňuje předpoklady vymezené v ustanovení § 237 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2019, sen. zn. [29 NSČR 140/2019](#)). Potvrzení výroku III rozsudku soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby na omluvu oběma žalobcům odůvodnil odvolací soud mimo jiné tím, že z požadované omluvy nevyplývá, jakým konkrétním jednáním bylo zasaženo do práv žalobců, text omluvy je v rozporu s vylíčením rozhodných skutečností v žalobě, a omluva proto není přiměřená, dostatečně konkrétní a způsobila účinně odčinit tvrzenou újmu, je tudíž v rozporu s požadavky formulovanými judikaturou odvolacího soudu, např. rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2022, sp. zn. [25 Cdo 1638/2020](#). Tento závěr nebyl dovoláním zpochybněn, je postačujícím pro zamítnutí žaloby na omluvu, a dovolání žalobců směřující proti výroku o této omluvě je tudíž nepřipustné.

17. Dovolání není přípustné ani pro řešení druhé žalobci předestřené otázky, zda pouhá hypotetická možnost může odůvodnit proporcionalitu zásahu do práv žalobců. Odvolací soud posuzoval reálný skutkový stav, podle něž se dovolatelka domáhala přespání u lůžka dovolatele nebo jinde na JIRP, popřípadě pobytu na židli u lůžka syna, a žalovaná jí to odmítala umožnit z důvodů založených na objektivních, v řízení zjištěných faktech. Z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu zřetelně vyplývá neopodstatněnost námitky, že se odvolací soud při posuzování proporcionality zásahu zabýval pouze důvody založenými na nepodložených hypotézách a domněnkách žalované.

18. Dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o zamítnutí žaloby dovolatelky na zaplacení částky 60 000 Kč s příslušenstvím, není v tomto rozsahu přípustné pro posouzení otázky nejlepšího zájmu dítěte, neboť ten se z povahy věci týká jen dovolatele a nikoli dovolatelky.

19. Proti výroku, jímž odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV o zamítnutí žaloby na omluvu dovolatelce za neetické jednání lékaře, dovolatelka žádné námitky nevznáší a žádnou právní otázku, na níž je tento výrok založen, dovolacímu soudu nepředkládá. Proto je v tomto rozsahu dovolání pro nedostatek zákonných náležitostí neprojednatelné.

20. Dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o zamítnutí žaloby dovolatelky na zaplacení částky 60 000 Kč s příslušenstvím, je však přípustné pro posouzení otázky proporcionality zásahu do práv dovolatelky spočívajícího v odepření jejího pobytu s hospitalizovaným nezletilým dítětem, neboť tato otázka nebyla dosud dovolacím soudem na obdobném skutkovém základu řešena.

IV.

Důvodnost dovolání

21. V projednávané věci jde o střet ústavních práv: práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále též jen „Listina“) a práva rodičů na péči o děti a jejich výchovu dle čl. 32 odst. 4 Listiny na jedné straně a práva na ochranu zdraví dle čl. 31 Listiny na straně druhé.

22. Podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách poskytovatel jednodenní nebo lůžkové péče je povinen umožnit pobyt zákonného zástupce nebo opatrovníka, nebo osoby jimi pověřené společně s hospitalizovaným nezletilým pacientem nebo pacientem s omezenou svéprávností, pokud to umožňuje vybavení zdravotnického zařízení nebo nebude narušeno poskytování zdravotních služeb anebo takový pobyt není na základě jiného právního předpisu vyloučen; to neplatí v případě poskytování záchytné služby.

23. Pro právní posouzení věci je významná i řada dalších ustanovení právních předpisů (zejména § 81 odst. 1 a 2, § 82 odst. 1, § 858, § 875 odst. 1, § 2910, § 2951 odst. 2, § 2956, § 2636 odst. 1 a 2, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, § 28 odst. 3 písm. e), § 45 odst. 1 zákona o zdravotních službách, a vyhlášek č. 92/2012 Sb. a č. 306/2012 Sb.) citovaných v odůvodnění rozsudku odvolacího soudu.

24. Odvolací soud správně konstatoval, že výkon práva na pobyt rodiče s hospitalizovaným dítětem zákon váže na splnění určitých omezujících podmínek („pokud to umožňuje vybavení zdravotnického zařízení nebo nebude narušeno poskytování zdravotních služeb anebo takový pobyt není na základě jiného právního předpisu vyloučen“). Je tak konkretizován požadavek posouzení střetu dvou ústavním pořádkem garantovaných práv se zřetelem na individuální okolnosti konkrétního případu.

25. Jak Ústavní soud, tak rovněž dovolací soud konstantně rozhodují v případě tvrzeného zásahu do ústavních práv, že je třeba posouzení přípustnosti daného zásahu z hlediska zásady proporcionality (v širším smyslu), jež zahrnuje tři kritéria. Prvním z nich je posouzení způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), přičemž je zjišťováno, zda je konkrétní opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná o posouzení potřebnosti, v němž je zkoumáno, zda byl při výběru prostředků použit ten prostředek, který je k základnímu právu nejšetrnější. A konečně je zkoumána přiměřenost (v užším smyslu), tj. zda újma na základním právu není nepřiměřená ve vazbě na zamýšlený cíl, tzn. že opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným

zájmem, svými negativními důsledky převyšovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních [srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. [Pl. ÚS 3/02](#)]. O neoprávněný zásah nejde, jestliže právo na ochranu zdraví syna dovolatelky, ostatních novorozenců na JIRP i personálu zajišťujícího péči o ně převážilo nad právem dovolatelky na rodinný život představovaný pobytem rodiče ve zdravotnickém zařízení společně s hospitalizovaným nezletilým dítětem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2025, sp. zn. [25 Cdo 1508/2024](#); ústavní stížnost proti němu podaná byla usnesením Ústavního soudu ze dne 10. 9. 2025, sp. zn. [IV. ÚS 2387/25](#), odmítnuta pro zjevnou neopodstatněnost).

26. Odvolací soud provedl test proporcionality v dostatečném rozsahu (viz odstavce 40 – 42 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu), reflektoval nálezy Ústavního soudu sp. zn. [Pl. ÚS 31/13](#) bod 41, [Pl. ÚS 37/11](#) bod 59 a [Pl. ÚS 24/10](#) bod 37 (byť neoznačil přesně jejich spisové značky), v nichž byl tento test formulován, a doplnil, že pojmy přítomnost a pobyt zákonného zástupce nejsou totožné, neboť pobyt zákonného zástupce v případě hospitalizace nezletilého pacienta je podmíněn vybaveností zdravotnického zařízení. Je nutno vzít v úvahu, že JIRP jsou specializovaná oddělení zdravotnických zařízení určená k hospitalizaci pacientů, u kterých došlo k selhání životních funkcí, nebo jim selhání životních funkcí bezprostředně hrozí, což klade zvýšené nároky na prostorové, technické, hygienické, personální a organizační zajištění těchto pracovišť.

27. Součástí základního práva na rodinný život je i ochrana osob blízkých, včetně jejich zdraví (§ 2959 o. z.), neboť při zvláště závažném poškození zdraví je negativně dotčena i hodnota budování a rozvíjení rodinných vztahů.

28. Ze skutkových zjištění v dané věci vyplývá, že žalovaná nebyla vybavena pro pobyt (přespávání) dovolatelky na oddělení JIRP, s čímž byla dovolatelka předem a srozumitelně seznámena, omezení jejího kontaktu s nezletilým dítětem bylo odůvodněno závažností zdravotního stavu žalobce, prostorovým uspořádáním oddělení JIRP, povahou zde poskytované urgentní péče, požadavky na prostor pro činnost personálu, manipulaci s přístroji, požárními a hygienickými předpisy, psychickým a fyzickým stavem žalobkyně a bylo omezeno na nezbytně nutnou dobu. Nebylo přitom tvrzeno ani prokázáno, že osobní přítomnost matky u dítěte se mohla či musela negativně promítnout do kvality poskytované zdravotní péče či tuto péči znemožnit. Tím se tato věc odlišuje od věci posuzované v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 7. 2025, sp. zn. [25 Cdo 2375/2024](#).

29. Zásah do osobnostních práv žalobkyně byl tedy proporcionální ve smyslu judikatury Ústavního i Nejvyššího soudu, popřípadě i Evropského soudu pro lidská práva, neboť za daného skutkového stavu nad právem na soukromý a rodinný život a na péči o dítě převážily právo na ochranu zdraví nezletilého dovolatele a umožnění řádné zdravotní péče o něj a všechny dětské pacienty hospitalizované ve velmi vážném zdravotním stavu na oddělení JIRP, vyloučení rizika úrazu zdravotnického personálu i samotné dovolatelky a zachování požárních a hygienických předpisů, to vše ve svém souhrnu představuje realizaci ústavního práva na ochranu zdraví.

30. Dovolací soud nesouhlasí s názorem vyjádřeným v dovolání, že zásah by v daném případě mohl být shledán jako proporcionální pouze tehdy, pokud by bylo prokázáno, že dovolatelka skutečně nezůstala vzhůru anebo že svou přítomností narušovala poskytování zdravotních služeb. Takový názor by vedl k absurdnímu důsledku, že napřed musí dojít ke škodlivému následku, a teprve poté lze činit opatření, které takovému následku mají zabránit.

31. Pro úplnost lze dodat, že argumentace usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2018, sp. zn. [30 Cdo 4630/2017](#), není přílehlavá, jelikož jde o skutkově odlišný případ, posuzovaný podle právní úpravy účinné v jiné době a usnesení o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost bez dalšího ani nepotvrzuje správnost rozhodnutí napadeného dovoláním.

32. Jelikož je rozhodnutí odvolacího soudu v souladu s uvedenými závěry a nebyly dovolateli namítány ani dovolacím soudem shledány vady řízení, k nimž je třeba přihlédnout, aniž byly dovoláním uplatněny (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.), dovolání v mezích jeho přípustnosti není důvodné. Proto dovolací soud dovolání v tomto rozsahu podle § 243d odst. 1 o. s. ř. zamítl.

33. Ve zbývajícím rozsahu dovolání žalovaných je částečně podáno osobou neoprávněnou, částečně trpí vadami, pro něž nelze v řízení pokračovat, a částečně směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není tento mimořádný opravný prostředek přípustný, Nejvyšší soud je proto v tomto rozsahu odmítl podle § 243c odst. 1 a odst. 3 věty první a § 218 písm. b) o. s. ř.